

PRESSMEDDELANDE

DATUM: 2021-11-10
NR: 21
KONTAKT: Presstjänsten 08-787 02 00

SVERIGES RIKSBANK
SE-103 37 Stockholm
(Brunkebergstorg 11)

Tel +46 8 787 00 00
Fax +46 8 21 05 31
registratorn@riksbank.se
www.riksbank.se

Stark återhämtning, men sårbarheterna i det finansiella systemet växer

Den ekonomiska återhämtningen i Sverige och omvärlden har varit stark, men en viss dämpning i tillväxten väntas framöver. Det svenska finansiella systemet fungerar väl, kreditförsörjningen har upprätthållits och viktiga finansieringsmarknader fungerar tillfredsställande. Utöver den osäkerhet som är förknippad med pandemin som sådan kan bland annat problemen med distributionskedjor och snabbt stigande energipriser fortsätta att störa den ekonomiska aktiviteten. Det finns också en osäkerhet om framtida räntor och eventuella effekter på tillgångspriser som skulle kunna medföra en ökad marknadsturbulens. Dessutom har hushållens skulder fortsatt att öka. Sammantaget är de risker som kan hota den finansiella stabiliteten fortsatt förhöjda.

En viss dämpning i tillväxten väntas framöver

I takt med att allt fler har vaccinerat sig och restriktioner släppts har ekonomin återhämtat sig starkt i Sverige och omvärlden under första halvåret. Därför har också vissa stödåtgärder dragits tillbaka. I många länder har företagen återhämtat sig väl och konkurserna har blivit färre än förväntat. Även arbetsmarknaden har återhämtat sig, men fortfarande är färre sysselsatta jämfört med före krisen i hårt drabbade branscher.

I både Sverige och omvärlden förväntas tillväxten i ekonomin nu gradvis återgå till mer normala nivåer. Osäkerheten kring de ekonomiska konsekvenserna av pandemin har minskat i takt med återhämtningen, men det finns fortfarande risker förknippade med pandemins utveckling. Därtill kan problemen med distributionskedjor, snabbt stigande energipriser och ökade geopolitiska risker fortsätta att störa den ekonomiska aktiviteten framöver.

Investerarnas syn på framtiden har också blivit mindre optimistisk i och med att inflationen stigit och det finns osäkerhet om framtida räntor och eventuella effekter på tillgångspriser. Riksbanken bedömer att risken för fallande tillgångspriser och efterföljande marknadsturbulens har ökat.

Sårbarheterna har förstärkts

Pandemin har förstärkt de sårbarheter som länge har karaktäriserat den svenska ekonomin. Hushållens skulder fortsätter att öka snabbare än både inkomster och BNP. Högre skulder gör hushållen alltmer känsliga för konjunkturförändringar och störningar i deras privatekonomi. För att lösa de grundläggande problemen på bostadsmarknaden och hantera hushållens höga skuldsättning behövs breda reformer inom bostads- och skattepolitiken.

Bankerna har, utöver bolånen, även en omfattande utlåning till kommersiella fastighetsföretag, som i sin tur står för en stor del av den utestående volymen av företagsobligationer i svenska kronor. Fastighetsföretagen, som ofta är högt belånade, har fortsatt att öka sin skuldsättning under pandemin, vilket gör dem än mer känsliga för förändrade ekonomiska förutsättningar.

Riksbanken bedömer att den höga och ökande skuldsättningen och den stora utlåningen till kommersiella fastighetsföretag gör svensk ekonomi sårbar och att den finansiella stabiliteten, i ett dåligt scenario, kan påverkas.

Motståndskraften behöver stärkas

Under pandemin har vissa regelverk mjukats upp och Riksbanken anser att det nu är viktigt att de tillfälliga lättnaderna fasas ut som planerat, i både Sverige och övriga EU. Dessutom bör man inom EU, fullt ut, i tid och på ett konsekvent sätt, införa internationellt överenskomna standarder som till exempel Basel III.

Riksbanken har också länge pekat på bristerna på den svenska marknaden för företagsobligationer. Det arbete som nu bedrivs av såväl myndigheter som privat sektor för att öka transparensen, förbättra likviditeten och öka standardiseringen i emissioner är därför positivt. Det är också viktigt att aktörerna på värdepappersmarknaden själva följer de regler om transparens som de tagit fram.

Dessutom är det av betydelse att marknadsaktörerna använder den fullt ut transaktionsbaserade referensräntan Swestr i finansiella kontrakt så att de svenska marknaderna håller jämna steg med utvecklingen i övriga världen.

En digital pressträff med riksbankschef Stefan Ingves och Olof Sandstedt, chef för avdelningen för finansiell stabilitet, hålls idag klockan 11.00. Presskonferensen sänds direkt på riksbank.se. Föranmälda journalister kan ställa frågor via Zoom. Presslegitimation eller liknande krävs. Anmälan sker till Susanne Meyer på presstjänsten via telefon 08-787 02 00 eller mejl susanne.meyer@riksbank.se senast den 10 november klockan 10.00.